

lobní nárok nic vytěžiti, poněvadž jen, kdyby se byla státní správa rozhodla pro úplné propuštění žalobce ze služeb železničních bez nároku na výslužné ve smyslu první věty druhého odstavce § 16 zák. čís. 286/1924, byla by povinna mu dáti tříměsíční výpověď. Přiznala-li mu však nárok na trvalé výslužné podle obdoby § 13 zákona, přihlízejíc poznatelně k jeho služební době deset let značně přesahující, kterou zákon v § 13 odst. 2 pro nárok na trvalé výslužné vyžaduje, k čemuž by byla oprávněna hleděti i podle poslední věty druhého odstavce § 16 zákona u zaměstnanců vypověditelných, nebylo lze u žalobce již použití ustanovení první věty druhého odstavce § 16 zákona, ani předpisů služebního řádu nebo pensijních stanov Ústecko-Teplické dráhy o zrušení služebního poměru tříměsíční výpovědí, jichž platnost byla tu vyloučena ustanovením § 30 zákona číslo 286/1924, jak bylo již doličeno. Žalobci dostalo se tedy s hlediska restriktivního zákona příznivějšího posuzování přiřčením trvalého výslužného a jeho žalobní nárok na doplacení služného ještě za tříměsíční dobu výpovědní (kromě trvalého výslužného) není opodstatněn a byl by v rozporu s § 16 zákona čís. 286/1924 sb. z. a n. Úvahy, zda bylo třeba restriktivního zákona i proti zaměstnancům vypověditelným, či nikoli, nemají pro spor význam, an zákon v § 16 výslovně i takové zaměstnance zabral do své působnosti.

Čís. 11559.

Nedošlo-li o dodávce k usnesení okresního zastupitelstva a ke schválení potřebné úhrady, nemůže se dodatel domáhati na okresu (jako právním nástupci zastupitelského okresu) náhrady s hlediska § 1041 obč. zák.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1932, Rv I 1857/30.)

Žalobce domáhal se na okresu v P. v Čechách jako právním nástupci zastupitelského okresu v P. zaplacení za štěrk, dodaný zastupitelskému okresu v P. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. **Důvod y:** Žaloba opírá se o bezdůvodné obohacení podle § 1041 obč. zák. Podle přesvědčení soudu nelze tohoto ustanovení použití na souzený případ. Žaloba totiž přehlíží směrodatnou skutečnost, že v souzeném případě nejde o právní poměr mezi dvěma soukromými osobami, nýbrž mezi osobou soukromou (žalobcem) a osobou právnickou podle §§ 26, 27 obč. zák. (žalovaný okres v P. jako právní nástupce zastupitelského okresu v P.). I jest při posuzování právního poměru přihlédnouti ku předpisům směřujícím podle § 867 obč. zák. k ochraně tohoto podmětu. Předpisy občanského zákona o obohacení byly pojaty do zákona jen z důvodu slušnosti, kde by neposkytnutí žaloby mělo v zápětí bezdůvodné obohacení druhého. Tohoto důvodu však není, má-li jich býti použito k opodstatnění nároků neplatných podle výslovných zákonných předpisů. Chrání-li zákon obce a okresy předpisem, že nesmí býti usneseno vydání, pro které není zabezpečena úhrada, a prohlašuje-li usnesení o takovémto vydání bez současného zabezpečení úhrady přímo za neplatné, nemůže náklad nebo vydání učiniti za obec

(okres) někdo jiný a potom se domáhati z důvodů § 1041 obč. zák. na obci (okresu) peněžité náhrady za dílo provedené o vlastní újmě — i kdyby vrácení díla ve skutečnosti nebylo možné. Usnesení zastupitelského orgánu, jež bylo nutné, by vzešel platný závazek obci (okresu), nelze nahraditi ani zažádáním o kolaudaci ani převzetím díla podle zápisů o kolaudaci. Účelem zákonů chránících řečené právnické osoby jest ochrana jich a jejich hospodářství, což vylučuje, by třetí osoby dosáhly prostředkem § 1041 toho, čemu má býti zabráněno oněmi předpisy. Je-li neplatné usnesení obecního zastupitelstva o zadání díla, nemůže býti nárok na zaplacení dohotoveného, třebas i kolaudovaného a převzatého díla uplatněn ani z důvodu § 1041 obč. zák. (srov. rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. března 1928 R I 34/28 čís. 7867). Totéž platí nyní i o hospodaření okresu hledíc k ustanovení § 89 odst. (3) zák. ze dne 14. července 1927, čís. 125 sb. z. a n. Z toho, co shora prokázáno, jest nepochybné, že v souzeném případě nedošlo k usnesení okresního zastupitelstva a že nebyla zároveň schválena i potřebná úhrada. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Po stránce právní a věcné byl spor správně posouzen, když soud, opíraje se o důvody uvedené v rozhodnutí čís. 7867, žalobu zamítl, poněvadž zásady vyslovené tam ohledně obce touž měrou vzhledem k zákonu čís. 125/1927 platí i ohledně zastupitelského okresu. Ostatně z výpovědi svědka Karla V-a zjištěno, že, bylo-li třeba navéztí šterku víc, než bylo zadáno, bylo k tomu třeba schválení okresní správní komise, což i žalobci vzhledem ke znění bodu 12 dražebních podmínek bylo známo. Veškeren dodaný šterk musel býti přijat a bylo proto věcí žalobce, dodal-li skutečně další množství, jehož zaplacení se žalobou domáhá, by si opatřil přijetí příslušnými orgány a po přijetí žádal zaplacení. Že žalobce dodal další množství přímo na poukaz a za podmínek předepsaných pro toto řízení, ani není tvrzeno, ano i odvolání vychází z předpokladu, že se vybídnutí k další dodávce stalo jen cestmistrem Vladimírem K-em, pokud se týče silničním referentem H-em, takže objednateli byli nanejvýše tito, nikoli žalovaná strana. V souzeném případě k usnesení okresního zastupitelstva a ke schválení potřebné úhrady nedošlo a nemůže se proto žalobce domáhati na žalované straně náhrady s hlediska § 1041 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) vytýká dovolatel napadenému rozsudku v tom směru, že podle jeho názoru neprávem nebylo usouzeno na to, že mu zažalovaná pohledávka přísluší na základě ustanovení § 1041 obč. zák., kteréžto zákonné ustanovení se prý nevztahuje jen na osoby soukromé, nýbrž i na veřejné ústavy, jež právě tak neprávem mohou býti obohaceny jako osoby soukromé. Dovolatel zdůrazňuje, že silniční referent, dav mu nařízení k dodatečné dodávce šterku podle bodu 12 dražebních podmínek vydaných zastupitelským okresem v P., jednal v mezích svého oprávnění, poněvadž byl oprávněn i bez předchozího schválení okresní správní komise dáti podle potřeby navéztí i větší množství šterku, než bylo příslušným řízením

žadáno. Při řešení otázky, zda byla sporná věc napadeným rozsudkem soudu druhé stolice po stránce právní správně posouzena, jsou rozhodná jako podklad jen skutková zjištění soudů nižších stolic, v souzeném případě zvláště zjištění, že se vybídnutí k dodání dalšího množství šterku stalo jen cestmistrem Vladimírem K-em nebo referentem Františkem H-em, aniž došlo k příslušnému usnesení okresního zastupitelstva a ke schválení potřebné úhrady. Jest proto použití ustanovení § 867 obč. zák., dále ustanovení § 89 odst. (3) zák. ze dne 14. července 1927, čís. 125 sb. z. a n., soudy nižších stolic na tento případ plně opodstatněno a poukazuje se dovolatel na správné důvody napadeného rozsudku, vyhovující ostatně zásadám vytýčeným v rozhodnutí nejvyššího soudu č. 7867 sb. n. s. a nejsou dovolací vývody s to, na tom něco změnit.

Čís. 11560.

O nároku toho, komu obec v Čechách zabrala pozemek na ulici, proti obci o náhradu za pozemek, nelze jednatí pořadem práva, jde-li ve sporu o to, zda jde o bezplatné či úplatné odstoupení pozemku ke komunikačním účelům.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1932, Rv I 1984/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalované obci v Čechách náhrady za pozemek, jež obec zabrala na ulici. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a odmítl žalobu.

D ů v o d y:

V souzeném případě domáhá se žalobkyně na žalované obci náhrady za pozemek, který obec zabrala na ulici. Žalobkyně tvrdí, že nebyla povinna, ježto prý nejde u ní o parcelaci na stavební místa, pozemek bez úplaty obci postoupiti a že jí proto zažalovaná náhrada náleží, žalovaná obec naproti tomu uvádí, že žalobkyně prováděla stavební parcelaci a že tudíž pozemek náleží obci bez náhrady (§ 22 stavebního řádu). Jde tudíž ve sporu o otázku, zda jest tu případ bezplatného, či úplatného odstoupení pozemku ke komunikačním účelům (§ 22 a násl. stav. řádu). Otázku tuto nejsou však povolány řešiti řádné soudy, nýbrž otázka ta vyhražena jest úřadům správním (§ 25 stav. ř.). Tyto úřady stanoví také případnou náhradu. Bylo tudíž jednáno a rozhodnuto v nižších stolicích o nároku, který na pořad práva nepatří, a jsou rozsudky nižších soudů jakož i řízení jim předcházející po rozumu § 477 čís. 6 a 503 čís. 1 c. ř. s. zmatečné a bylo se proto k dovolání usnésti, jak se stalo (§§ 478, 513 c. ř. s.). Na věci nic nemění, že usnesením okresní správní komise ze dne 1. července 1926, čís. 3000/26 byla žalobkyně se svou stížností do zabrání pozemku odkázána s tím, že jde o věc soukromého práva, neboť usnesení ono není co se uvedené otázky týče závazným.